

Tavizsiz Türkiye Sevdası

Robert "Bud" McFarlane, Eski Amerika Ulusal Güvenlik Danışmanı

Güzel bir ülke olan Türkiye Cumhuriyeti batının müttefiki olarak bilinirken şimdilerde bu ittifakta sorunlar var.

NATO olarak bilinen Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütünün doğu kanadı risk altında olabilir.

Soğuk Savaş döneminde Türkiye, Nato'nun güney kanadındaki dayanak noktasıydı. Nedeni çok basit.

Türkiye Asya'ya Avrupa'ya bağlayan aynı zamanda Ortadoğu'yu Orta Asya'ya bağlayan bir köprü durumunda.

Hem Avrupa hem Türkiye birbirine muhtaç: 6 milyondan fazla Türk, Avrupa ekonomisinin bir parçasını oluşturuyor.

Günümüzde medeniyete yönelik bir tehdit unsuru olan terörizmle mücadele yönünden de Türkiye'nin önemi büyük.

Ancak artık Türkiye bu mücadelede güvenilir bir müttefik değil. Açık bir şekilde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın radikal görüşü aşırı İslamcı siyasetten yana.

Türkiye'deki son olayların tehlike sinyalleri verdiğini görüyoruz: tüm bağımsız medyanın kapatılması, Batı yanlısı memurların görevden uzaklaştırılması ve Cihad yanlısı örgütlere tolerans gösterilmesi gibi.

Türkiye hala demokrasinin, kişisel özgürlüklerin ve hukukun üstünlüğünün korunması için NATO çatısı altında üstüne düşen görevi yapabilir mi?

Maalesef Türkiye'de hukukun üstünlüğü çöktü. İtibarlı uzmanlar Erdoğan'ın niyetini tamamen bozduğunu ve kendi şahsi çıkarlarını ülkenin ve NATO'nun güvenliğini ilgilendiren çıkarlarından üstün tuttuğunu söylüyor. Türk-İran kökenli bir iş adamını kullanarak İran'a uygulanan yaptırımları ihlal edip İran ve Türkiye arasında çok büyük miktarlarda para transferleri yapması ve Suriye'deki terörist örgütlere yaptığı yasadışı yardımların belgelenmesi bu durumu örnekliyor.

Geçen yıl Türkiye'deki başarısız darbe girişiminden sonra ortaya çıkan huzursuzluk ortamı Türk insanını depresyona sürükledi.

Ancak Cumhurbaşkanı darbeyi kendi siyasi gücünü artırmaya yönelik bir fırsat olarak kullanınca bu kötü durum daha da kötüleşti. Darbe girişiminden sonra yetkililer, darbeye hiçbir ilgisi olmayan vatandaşları tutuklamaya başladılar: gazeteciler, askerler, polisler ve öğretmenler.

150.000'den fazla kişi tutuklandı- çoğuna işkence yapıldı. İhraç edilen memurların yerine cumhurbaşkanının yakınları, siyasi fırsatçılık yapanlar ve radikal siyasal İslamcı kişiler getirildi.

16 Nisan'da Türkiye'de ulusal referandum var. Referandum, yetkinin Meclisten alınıp başkana verilmesini istiyor Türk halkından. Başkan da böylelikle kararnamelerle ülkeyi yönetecek ve hemen hemen sınırsız bir yetkiye sahip olacak.

Peki başkana daha fazla yetki verilmesi Türkiye'nin terörizmle olan mücadelesinde fayda sağlayacak mı? Hayır, sağlamayacak.

Türk yetkililer maalesef yanlış hesaplarla yıllarca Türkiye sınırları içinde teröristlerin barınmasına müsaade ettiler.

Türkiye 2015 yılında kendi toprakları içinde IŞİD'e karşı önceden planlı tek bir terör operasyonu yapmadı. Yetkililer kısa bir süre önce İstanbul'da IŞİD yanlılarına ait 100 tane örgüt evini açığa çıkardı. Yoğun bir şekilde IŞİD yanlıları içeri sızıyor.

Daha da kötüsü, Suriye'de ve Irak'ta IŞİD için savaşıyan binlerce Türk ve yabancıların bu yıl Türkiye'ye geri dönmesi bekleniyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'den Avrupa'ya mülteci akışının yavaşlatılması için Avrupa Birliği ile anlaşmaya gitti. Şu anda Türkiye'de en az beş milyon mülteci barınıyor. Ancak Erdoğan Avrupa'yı milyonlarca mülteciyi oraya göndermekle tehdit ediyor.

Aynı zamanda Avrupa için Türkiye'deki bu istikrarsızlıktan doğan başka tehditler de var.

Kürtlere karşı sürdürülen iç savaş, Cumhurbaşkanının izlediği politikadan dolayı daha da büyüyebilir. Hem Kürdistan İşçi Partisi hem de yeni ortaya çıkan IŞİD oluşumu Türkiye'nin düşmanı. İç savaş büyürse petrol ve doğalgaz hatları kapatılarak Avrupa'ya giden enerji yolları kapanabilir.

İç savaşın büyüme ihtimaline dayanarak, Nato'nun İncirlik üssündeki nükleer silah deposu ele geçirilebilir.

Orada elliden fazla atom silahı olduğu düşünülüyor. Hepsi de 1945 yılında Hiroşima'ya atılan bombadan çok daha güçlü.

Evet bu durumda istikrarsız bir Türkiye'den batı ülkelerinin korunması için Amerika ve Nato ne yapmalıdır?

Yol göstermesi açısından Reagan yönetiminde kullanılan başarılı stratejilere bakılabilir.

Sovyetler Birliği'nin genişleme tehditine karşı Başkan Reagan kararlı bir duruş sergilemişti. Aynı zamanda demir perdenin arkasında mağdur durumda olan kişilere de ulaşmıştı.

NATO birliği Türk halkını da işin içine katarak şu üç şeyi yapmalıdır:

- İlk olarak, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı terörizmi destekten Lahey Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde yargılanma yolu açılmalıdır.
- İkinci olarak Batı, Türkiye'deki NATO güçlerini geri çekmeli ve diğer ülkelere hassas

silahlar konuşlanmalıdır.

- Üçüncü olarak Türkiye'nin güçlü adam hükümetine karşı tavizsiz sevda politikası uygulanmalıdır.

Ticari yaptırımlar da düşünülebilir. Ama Washington ancak Cumhuriyet yasalarıyla istikrarın geleceğine inanan Türkiye'deki Türk, Kürt, Müslüman, Müslüman olmayan tüm kitlelere ulaşmalıdır.

Türkiye'deki basının tekrar özgürlüğüne kavuşması için yapılan faaliyetleri ve insani yardım gayretlerini teşvik etmelidir.

Amerika, Türkiye'yi hem kendi içinde hem de dışarıda komşularıyla barış içinde olan ekonomik yönden güçlü bir partner olarak görmek istemektedir. Türkler Amerika halkının bu vakte kadar hep en iyi müttefikleri arasında olmuştur.

Gerçek şudur ki Türk halkı güçlü bir toplumdur ve Türk demokrasisi tekrar pozitif yönde ilerleyebilir. ABD diktatörlüğü desteklemek yerine Türk insanının özgürlük, inanç ve refah yönünde seçim yapmasına yardımcı olmalıdır.

Demokrasiyi destekleyen anayasal devlet çerçevesinde ve Nato'daki iyi niyet ortaklarının katkılarıyla Türkiye'yi hala iyi günler bekliyor .